

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **A. S.**, zastoupeného Mgr. Ladislavem Bártou, advokátem se sídlem Purkyňova 787/6, Ostrava, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 12. 2019, čj. OAM-491/LE-BA02-BA04-PS-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 1. 2020, čj. 17 A 8/2020-22,

t a k t o :

- I. Usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 1. 2020, čj. 17 A 8/2020-22, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Ladislavu Bártovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši **6 800 Kč**, která mu bude proplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný dne 10. 12. 2019 rozhodl o zajištění stěžovatele podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Toto rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 11. 12. 2019. Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu, kterou krajský soud odmítl proto, že neobsahovala náležitosti podle § 71 odst. 1 s. ř. s., konkrétně v ní nebyl uveden žádný žalobní bod. Tuto vadu lze odstranit pouze ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.) a žaloba byla podána až v poslední možný den třicetidenní lhůty (§ 46a odst. 7 zákona o azylu). Podle krajského soudu na věci nic neměnilo ani to, že stěžovatel společně s podáním žaloby požádal o ustanovení zástupce (konkrétně Mgr. Jindřicha Lechovského) a od podání této žádosti neběžela lhůta k podání žaloby (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). I kdyby totiž soud rozhodl o žádosti o ustanovení zástupce, nebylo v jeho technických ani administrativních možnostech vyzvat žalobce k doplnění žaloby.

[2] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Připouští v ní, že podal žalobu v poslední den zákonné lhůty. Krajský soud jej však měl vyzvat k doplnění žaloby a zároveň rozhodnout o stěžovatelově žádosti o ustanovení zástupce. Od podání této žádosti totiž neběžela lhůta pro formulaci žalobních bodů a doběhla by až po doručení rozhodnutí o žádosti. Stěžovateli by tak zbýval stále nějaký čas (byť krátký) k doplnění žaloby. Stěžovatel tento závěr vyvodil z judikatury NSS (např. z rozsudků ze dne 12. 1. 2016, čj. 4 Azs 285/2015-24, a ze dne 26. 5. 2016, čj. 9 As 14/2016-83). NSS se v nedávných rozsudcích (ze dne 24. 4. 2019, čj. 2 Azs 48/2019-67, a ze dne 18. 2. 2020, čj. 1 Azs 419/2019-39) navíc zabýval obdobnými situacemi jako v této věci (stěžovatel podal žalobu bez žalobních bodů spolu s návrhem na ustanovení zástupce na poslední chvíli). Z těchto rozsudků vyplývá, že ještě v posledním okamžiku dne má žalobce možnost doplnit žalobní body. Požádá-li žalobce o ustanovení zástupce, nelze vycházet ze závěrů judikatury, podle které není potřeba vyzývat žalobce k odstranění vad podání, jestliže žaloba neobsahuje žádný žalobní bod a objektivně již není možné žalobu ve lhůtě doplnit.

[3] Kasační stížnost je důvodná.

[4] Podstatou této věci je otázka, zda měl krajský rozhodnout o stěžovatelově žádosti o ustanovení zástupce a vyzvat jej k odstranění vad žaloby postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s., nebo zda mohl žalobu rovnou odmítnout, když neobsahovala žádný žalobní bod.

[5] NSS se touto otázkou již opakovaně zabýval (například ve věci 1 Azs 419/2019, která je skutkově obdobná jako nyní projednávaná věc).

[6] Není sporu o tom, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 11. 12. 2019 a že konec třicetidenní lhůty k podání žaloby podle § 46a odst. 7 zákona o azylu připadl na den 10. 1. 2020. V tento den, tj. v poslední den lhůty, stěžovatel podal žalobu spolu s žádostí o ustanovení zástupce k poštovní přepravě (v pondělí 13. 1. 2020 pak byla žaloba s žádostí doručena krajskému soudu).

[7] Obecně platí, že žalobce musí ve lhůtě pro podání žaloby uplatnit alespoň jeden žalobní bod, v opačném případě správní soud žalobu odmítne (rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 3. 2018, čj. 3 Azs 66/2017-31, č. 3733/2018 Sb. NSS). Jestliže žaloba neobsahuje žádný žalobní bod a zároveň již není objektivně možné, že by jej žalobce doplnil ve lhůtě pro podání žaloby, není soud povinen vyzývat žalobce k odstranění této vady (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, čj. 2 As 69/2008-148).

[8] Tuto věc však nelze posuzovat pouze podle obecných východisek, protože stěžovatel při podání žaloby také požádal o ustanovení zástupce. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí, že *požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení*. Dnem podání žádosti o ustanovení zástupce k poštovní přepravě se tedy staví lhůta pro podání žaloby, resp. pro vymezení žalobních bodů (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 2. 2020, čj. 9 Azs 366/2019-20).

pokračování

[9] Podle rozsudku NSS ze dne 24. 4. 2019, čj. 2 Azs 48/2019-67, se lhůta k podání žaloby spotřebuje až uplynutím posledního okamžiku dne, kterým končí lhůta pro podání žaloby. Zastaví-li se běh lhůty (určené podle dnů, nikoliv podle kratších intervalů), pak se do její uplynulé části nepočítá den, kdy nastala skutečnost, s níž je stavení lhůty spojeno. Stěžovatel v této věci podal žádost o ustanovení zástupce třicátý den lhůty. Tím se lhůta zastavila a den, v němž se tak stalo, se do uplynulé části nezapočítal. Uplynulo tedy dvacet devět dnů ze lhůty k podání žaloby (k vymezení žalobních bodů). Zbývající část lhůty se neobnoví, dokud rozhodnutí soudu o žádosti o ustanovení zástupce, v němž zároveň vyzve stěžovatele k odstranění vad podání, nenabude právní moci. Kdyby tedy krajský soud o stěžovatelově žádosti rozhodl, zbýval by stěžovateli k vymezení žalobních bodů ještě jeden den ode dne, kdy by mu (případně jemu i zástupci) bylo usnesení doručeno. Třebaže se jedná o lhůtu krátkou, neznamená to, že by doplnění žaloby bylo objektivně nemožné. Krajský soud tedy pochybil, když stěžovatelovu žalobu bez dalšího odmítl.

[10] V dalším řízení krajský soud napraví své pochybení, rozhodne usnesením o stěžovatelově žádosti o ustanovení zástupce a současně jej vyzve k odstranění vad žaloby ve lhůtě jednoho dne od právní moci usnesení. Pokud krajský soud stěžovatelově žádosti nevyhoví, nastane právní moc usnesení, jakmile bude doručeno stěžovateli. Pokud soud žádosti naopak vyhoví, usnesení nabude právní moci doručením stěžovateli i ustanovenému zástupci.

[11] Nadto NSS podotýká, že na věci nic nemění ani to, že byl stěžovateli ustanoven zástupce pro kasační řízení. Podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 28. 6. 2018, čj. 8 As 167/2017-58, č. 3766/2018 Sb. NSS, „*je zastoupení advokátem, kterého Nejvyšší správní soud ustanovil pro řízení o kasační stížnosti, omezeno jen na řízení před Nejvyšším správním soudem. V dalším řízení před krajským soudem, bylo-li jeho rozhodnutí Nejvyšším správním soudem zrušeno a věc mu vrácena, takové zastoupení netrvá (§ 35 odst. 9 s. ř. s.)*“. Stěžovatel již tedy nebude v řízení před krajským soudem zastoupen zástupcem ustanoveným pro řízení před NSS.

[12] NSS dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, proto napadené usnesení krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). Krajský soud v něm bude vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Rozhodne též o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti mezi účastníky (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[13] NSS dále rozhodl o odměně advokáta Mgr. Ladislava Bártý, který byl stěžovateli ustanoven jako zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 10 věty první s. ř. s. hradí odměnu za zastupování a hotové výdaje ustanoveného advokáta stát. Ustanovený zástupce učinil v řízení před NSS dva úkony právní služby. Prvním úkonem byla první porada s klientem ze dne 14. 5. 2020 (kterou zástupce doložil) včetně převzetí věci a přípravy zastoupení. Druhým úkonem pak bylo doplnění kasační stížnosti (§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu]. Za jeden úkon právní služby zástupci náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč (§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], a dále 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí

6 800 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu NSS do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. září 2020

Ondřej Mrákota
předseda senátu